

Dosarul nr. 3ra-422/20

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central (I.Dadu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Nina Vascan
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Constantin Papanaga,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Constantin Papanaga împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la
anularea refuzului privind recalcularea pensiei, obligarea la recalcularea pensiei
pentru vechimea în muncă,

împotriva deciziei din 11 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-
a respins apelul declarat de Constantin Papanaga împotriva hotărârii din 27 iunie 2018
a Judecătoriei Hîncești, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 17 iulie 2017 Constantin Papanaga, a depus cerere de chemare în judecată în
ordinea contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale
cu privire la anularea refuzului privind recalcularea pensiei, obligarea la recalcularea
pensiei pentru vechimea în muncă.

În motivarea acțiunii reclamantul Constantin Papanaga a indicat că a activat în
cadrul Ministerului Afacerilor Interne în perioada 27 aprilie 1984 - 11 decembrie
2009, ca maior de poliție, inspector superior al Poliției Criminale al Comisariatului
Raional de Poliție. La 11 decembrie 2009 a fost eliberat din serviciu în legătură cu
limita de vârstă, iar la 13 august 2010 s-a restabilit în funcție în cadrul Comisariatului
Raional de Poliție, continuând să activeze în Ministerul Afacerilor Interne până la
data de 18 aprilie 2017.

Reclamantul Constantin Papanaga a relatat că este pensionar al MAI, vechimea
totală în muncă constituind 28 de ani 6 luni și 12 zile, ultima funcție deținută fiind de
ofițer superior de investigație al Inspectoratului de Poliție Hîncești.

Reclamantul Constantin Papanaga a menționat că la 27 aprilie 2017, s-a adresat
către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Hîncești cu cererea nr. 997, prin care a
solicitat recalcularea pensiei, cu includerea perioadei de activitate în cadrul MAI,
începând cu 13 august 2010 -18 aprilie 2017, pentru care s-au plătit toate cotele de
asigurări sociale conform legislației în vigoare.

Reclamantul Constantin Papanaga a relatat că prin decizia nr. 4 din 27 mai 2017, CTAS Hîncești a refuzat în satisfacerea cererii, invocând ca motiv prevederile art. 61 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, potrivit cărora recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare, dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

Reclamantul consideră că refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Hîncești este neîntemeiat și ilegal, deoarece îi lezează dreptul la pensie, ori art. 33 din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii stipulează expres că reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul persoanelor care continuă să activeze după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă.

Reclamantul a solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei de refuz nr. 4 din 27 mai 2017 și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze pensia pentru vechimea în muncă, cu includerea perioadei 13 august 2010 - 18 aprilie 2017.

Prin hotărârea din 27 iunie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ depusă de Constantin Papanaga împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea refuzului privind recalcularea pensiei, obligarea la recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă.

Prin decizia din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Constantin Papanaga împotriva hotărârii din 27 iunie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Central, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Papanaga împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea refuzului privind recalcularea pensiei, obligarea la recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă.

Prin decizia 02 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul depus de Constantin Papanaga, s-a casat integral decizia din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Papanaga împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea refuzului privind recalcularea pensiei, obligarea la recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din 11 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Constantin Papanaga împotriva hotărârii din 27 iunie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Central, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Papanaga împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea refuzului privind recalcularea pensiei, obligarea la recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că reclamantul Constantin Papanaga a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne în perioada 27 aprilie 1984 - 11 decembrie 2009, unde a deținut funcția de maior de poliție, inspector

superior al Poliției Criminale a Comisariatului Raional de Poliție, fiind eliberat din serviciu în baza vechimii în muncă. Prin ordinul nr. 35 ef. din 13 august 2010, Constantin Papanaga a fost numit în funcția de inspector al secției criminale a Comisariatului de Poliție a raionului Hîncești. Prin ordinul nr. 150 ef. din 10 aprilie 2017 a fost întrerupt raportul de serviciu cu Constantin Papanaga, în temeiul art. 47 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului.

Instanța de apel a stabilit că la 27 aprilie 2017, Constantin Papanaga s-a adresat cu cerere către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat stabilirea pensiei pentru vechime în muncă. Prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 4 din 27 mai 2017, cererea lui Constantin Papanaga a fost respinsă, invocându-se că pensia deja a fost stabilită la 12 decembrie 2009 și temei de recalculare a pensiei nu este.

Instanța de apel a reținut că persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne și care au dreptul la pensie în conformitate cu art. 13 lit. a) din prezenta Lege li se acordă, de la data emiterii ordinului privind prelungirea termenului de aflare în serviciu, pensie în mărime de 50 % din suma pensiei cuvenite. Astfel, având în vedere că, apelantul era deja beneficiar de pensie pentru vechime în muncă (din anul 2009), stabilită potrivit Legii nr. 1544 din 26 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și nu există temei de drept pentru stabilirea din nou a pensiei, nu există, deoarece legea de pensionare menționată nu admite așa ceva, din care considerente instanța de apel a constatat că refuzul neadmiterii cererii nr. 4 din 27 mai 2017 a Casei Naționale de Asigurări Sociale este unul întemeiat.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei enunțate, la 04 februarie 2020, Constantin Papanaga a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea depusă de Constantin Papanaga să fie admisă intergal.

În motivarea recursului recurentul Constantin Papanaga a indicat că decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond sunt neîntemeiate și ilegale, deoarece instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante ale cauzei, iar concluziile, expuse în hotărâre și decizie, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, precum și instanțele judecătorești inferioare au aplicat eronat normele de drept material și anume, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat eronat unele prevederi legale.

Recurentul a menționat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea la soluționarea cauzei date și a dat o apreciere greșită circumstanțelor cauzei fără a supune unei analize logice cerințelor reclamantului, astfel, fiind eronat stabilit că reclamantul era deja beneficiar de pensie pentru vechime în muncă din anul 2009 stabilită potrivit Legii nr. 1544 din 26 iunie 1993, nu există temei de drept pentru stabilirea din nou a acesteia, deoarece legea de pensionare menționată nu admite o astfel de prevedere, pentru care motiv Colegiul a constatat că refuzul neadmiterii

cererii nr. 4 din 27 mai 2017 de Casa Națională de Asigurări Sociale este unul întemeiat.

Recurentul Constantin Papanaga a mai menționat că constatarea respectivă este una nefondată, deoarece actele anexate la cererea de recalculare a pensiei și la cererea de chemare în judecată, nu țin de stabilirea pensiei, dar fac dovada exercitării activității după stabilirea acesteia și țin de recalcularea atât a vechimii în muncă, cât și a cuantumului pensiei, în dependență de vechimea generală în muncă.

Recurentul Constantin Papanaga a relatat că Legea acordă dreptul la recalcularea pensiei în condițiile art. 61 alin. (2) din Legea nr.1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, și anume pensiile stabilite persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă cu excepția celui inferior al organelor afacerilor interne, cărora li sau prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne, urmează a fi recalculate după trecerea lor în rezervă sau în retragere, fapt eronat interpretat de către instanțele judecătorești inferioare, ori recalcularea pensiei a fost solicitată și prin cererea de chemare în judecată și prin cererea de apel, fapt neglijat de către acestea.

Recurentul a invocat că în sensul art. 6 alin. (1) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanțele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. În temeiul celor precitate, recurentul consideră soluția instanței de apel drept una arbitrară, care nu a luat în considerare toate circumstanțele cauzei, pronunțând în acest sens o decizie neîntemeiată.

Recurentul consideră că instanța de apel ilegal a stabilit lipsa dreptului la recalcularea pensiei, fapt ce duce la încălcarea dreptului de proprietate garantat de art. 1 Protocolul nr. 1 CEDO, deoarece conform materialelor cauzei Constantin Papanaga a achitat contribuții de asigurări sociale după reangajarea sa în serviciu.

Intimata Casa Națională de Asigurări Sociale nu și-a valorificat dreptul de a depune referință la recursul depus de Constantin Papanaga, deși după cum rezultă din avizul de primire, anexat la materialele cauzei, a recepționat copia cererii de recurs motivate depuse de Constantin Papanaga (f.d. 185-189, vol. I).

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica

corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar conform art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Luând în considerare că recurentul Constantin Papanaga a recepționat decizia recurată la data de 16 ianuarie 2020, fapt ce se confirmă prin dovada trimiterii poștale DS2035957834AS (f.d.183,vol.I) și a depus recurs împotriva deciziei din 11 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău la data de 04 februarie 2020, adică în termen de 30 de zile de la recepționarea deciziei recurate, completul ajunge la concluzia că recurentul Constantin Papanaga s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de depunere a recursului prevăzut de art. 245 alin. (1) din Codul administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Constantin Papanaga în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că recursul depus de Constantin Papanaga nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Constantin Papanaga.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Constantin Papanaga se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Nina Vascan

judecătorii

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu